

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань правової політики

5 вересня 2024 року

Веде засідання голова комітету МАСЛОВ Д.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, починаємо засідання Комітету з питань правової політики. У нас є вже достатня кількість осіб, кворум є вже. Оголошую засідання комітету відкритим.

Давайте у нас спочатку маємо визначитись із секретарем засідання, оскільки відсутній секретар комітету пан Макаров. Є пропозиція, щоб функції секретаря засідання виконував наш колега Гунько Анатолій Григорович.

Немає заперечень? Ну давайте проголосуємо, да? Давайте проголосуємо.

Хто – за? Прошу підняти руку. Так, хто – проти? Хто – утримався? Одноголосно. Скільки? Дванадцять. Рішення прийнято. Все, тепер ви будете оголошувати.

Колеги, у нас сьогодні одне питання в порядку денному – це призначення пані Ольги Віталіївни Стефанішиної на посаду Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – Міністра юстиції України, документи ви отримали відповідні. Я пропоную таким чином, дати короткий виступ, оскільки, колеги, у нас тут о 10:30 в цьому залі має проводитися засідання іншого комітету, де також буде розглядатися кандидатура пані Ольги Віталіївни для призначення на відповідну посаду. Тому я попрошу максимально коротко і лаконічно.

Пані Ольга Віталіївна, вам слово.

СТЕФАНШИНА О.В. Вітаю, пане Денисе, шановні члени комітету!

І насамперед хочу сказати, що для мене велика честь, що ви розглядаєте можливість мого приєднання до партнерства з вашим комітетом, Комітет з правової політики має виключно важливе значення взагалі у питаннях просування євроінтеграції. Тому, власне, сьогодні і розглядається питання стосовно того, що посада віцепрем'єра буде суміщена з посадою міністра юстиції, оскільки основна частина процесу пов'язаного з членством, вона пов'язана саме з адаптацію з законодавством, Мін'юст відповідає за формування правової політики, за експертизу і володіє необхідною адміністративною спроможністю, що забезпечити реалізацію цієї функції.

І так само в кінці цього року ми розпочинаємо переговори, які стосуються фундаментального блоку прав і цим же блоком переговори про членство завершуються. Це означає, що фактично ми як країна, як уряд, як влада, маємо перейти на такий сталий

формат функціонування демократичних інституцій, функціонування норм законодавства в сфері судоустрою, антикорупційної політики, в сфері адміністративного державного устрою – це бачення, яке ми маємо запропонувати до кінця року, яке ми маємо реалізувати до членства, якого ми маємо дотримуватися. Тому власне Прем'єр-міністр за пропозицією фракції запропонував сумістити ці посади, також ця пропозиція підтримана Президентом України, оскільки він є відповідальним також за реалізацію зовнішньополітичних пріоритетів держави.

Я наперед хочу зазначити, що я розглядаю таку пропозицію не як подвійне навантаження, а фактично як розвантаження, тому що до отримання цієї пропозиції станом на зараз, до звільнення, я працювала без портфелю, я була міністром без портфелю. Фактично зараз Міністерство юстиції стане тою адміністративною опорою, яка дозволить покласти на заступників деякі повноваження щодо адаптації законодавства, щодо ведення переговорного процесу, щодо комунікації з колегами з парламенту насамперед по тих законодавчих ініціативах, які будуть розроблятися у сфері верховенства права, які мають бути розроблені. І я сподіваюсь, як це було і в попередні періоди, ми будемо спільно працювати.

Окремо хочу звернути увагу, що надалі я буду продовжувати переговори з Міжнародним валютним фондом щодо наших майбутніх, скажімо так, зобов'язань, оскільки, на жаль, війна триває і фінансова потреба держави зберігається. В цьому контексті я маю достатньо великий досвід переговорів в цілому і вважаю, що комунікація стратегічна всередині держави важлива. І я хочу запевнити вас колеги, що жодних рішень або домовленостей, про які не буде знати комітет, або які не будуть з комітетом узгоджені, Україна і уряд, і я як міністр юстиції, якщо ви таку пропозицію підтримаєте, брати не буду. І відповідно з паном Денисом ми маємо тривалий досвід співпраці, я не та людина, яка приносить сюрпризи у вигляді законопроектів або сюрпризи у вигляді комунікацій після голосування законопроектів.

Власне, я, мабуть, на цьому зупинюсь і буду з великим задоволенням відповідати на ваші питання. Колеги, прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольго Віталіївно.

Перш за все хочу побажати від себе особисто, я думаю, зараз колеги ще будуть мати можливість там коротко поставити питання, висловитись, але від себе особисто можу сказати, що так, ми з вами маємо вже певний досвід співпраці і можу сказати позитивний досвід співпраці, знаю вас як і бійця в хорошому сенсі цього слова, і на

зовнішній арені щодо відстоювання позиції української. Я думаю, що той досвід роботи в напрямку євроінтеграції буде певною синергією і в роботі Міністерства юстиції.

І зі свого боку я думаю, що у нас буда дуже ефективна в принципі і така правильна робоча і людська комунікація з попереднім міністром юстиції і відповідно з міністерством, і з усіма заступниками. Коли потрібно було включалися і наші члени комітету і за ніч з Міністерством юстиції узгоджували вкрай складні питання, включалося і міністерство і було повне порозуміння, і фаховість, і все. Я би хотів, щоб так і збереглося, наша співпраця в межах Міністерства юстиції.

І також, як ви абсолютно правильно зазначили, при перемовному процесі розділу 23-24, мабуть наш комітет теж є одним із головних так би мовити віддзеркаленням в парламенті. Тобто щоби комітет наш був активно долучений до перемовного процесу і до формування тих зобов'язань, які бере на себе уряд, ну а відповідно наша держава, які нам потім доводиться тут проводити через парламент, ми маємо бути обізнані заздалегідь і висловлювати свою позицію, щоб вона враховувалася.

Тому дякую і бажаю вам успіхів в разі обрання вас, призначення на відповідну посаду. І бажаю і вам успіхів і нам успіхів спільних.

Дякую.

_____. Дякую.

Колеги, я всіх вітаю. Ну я хотів би дуже коротко зазначити, що на мою думку пані Стефанішина на попередній своїй посаді проявила високу професійність, отримала ті результати, які ми очікували, наша країна, від відповідного напрямку. Ну і додатково я думаю буде не зайвим сказати, що безпосередньо Президент України, який є напевно безпосереднім роботодавцем пані Стефанішиної, він надав дуже високу оцінку вчора на засіданні фракції, тому я вважаю, що необхідно підтримати. Буду підтримувати. Дякую.

_____. Я розумію, що на першій ознайомчій зустрічі важко дати відповіді на конкретні питання, але все-таки поєднання повноважень віцепрем'єр-міністра і посади Мін'юст, де контролювати треба такого монстра як Мін'юст. Як ви бачите поєднання цього треку особливо враховуючи те, що зараз в Брюсселі якраз іде процедура скринінгу, і наскільки мені відомо, 17, 19 якраз розділ "юстиції та фундаментальні права". І в більшій мірі, я знаю, як ви активно брали в цьому участь, це потребує особистої участі віцепрем'єра, тому що по практиці, деякі країни, коли проходили такий процес, наприклад, Молдова, то віцепрем'єр з цих питань взагалі переїжджав жити в Брюссель на кілька місяців. Чи не буде це важко поєднувати з тими питаннями, які будуть у Мін'юсті?

Ще одне питання. Я знаю, що ви лобіювали перед європейцями питання того, щоб у скринінгу брали участь нардепи. То у мене питання в розрізі до нашого комітету. Чи плануєте ви і надалі це, скажемо так, лобіювати це питання і чому? Тому що вважаю, що саме, якщо іде мова про юстицію і фундаментальні права, мають брати участь в цих процесах не ті депутати, які постійно їздять, а ті, які фахові. Тому в будь-якому випадку, як би ми не хотіли, процес гармонізації законодавства з європейським, і якихось законодавчих змін буде проходити саме через наш комітет, і ми вимушені будемо і з вами спільно працювати над цими питаннями. Тому є і таке побажання. І якщо у вас є вже бачення хоча б концептуальне, яким чином? Чи у вас буде окремий заступник відповідати за євроінтеграцію, окремо за Мін'юст, чи як? Можливо, це вже більш конкретика. Але так в загальному, що я хотів сказати.

Дякую.

СТЕФАНШІНА О.В. Дякую.

Я хочу нагадати один з елементів своєї професійної діяльності. Я майже 10 років пропрацювала в Міністерстві юстиції, правда на зорі своєї професійної кар'єри. Тому я систему знаю. Власне, Міністерство юстиції – це одна з найбільш сталіших державних інституцій, кістяк команди, яка там працює. Це люди, які працюють 10, 15 і 20 років. Тобто це система, яка пережила всіх міністрів і я думаю всіх переживе, я думаю, що це хороша ознака, це перше.

Друге, я не маю намірів з самого початку робити якісь радикальні кадрові зміни, я маю профайл кожного з діючих заступників, директорів департаментів. Я поспілкуюсь, проведу співбесіди і це буде плавний, зрозумілий процес. Я однозначно посилю Мін'юст двома заступниками, є зараз діюча заступниця з питань європейської інтеграції Людмила Сугак. Я планую ввести окрему посаду заступника міністра з питань правової політики і адаптації законодавства, тобто це буде окрема посада. Так само я зберігаю спроможність в центрі уряду в секретаріаті Кабміну функціонує Урядовий офіс, він буде розширюватися, там є команда хороша, спроможна. І у мене є достатньо багато інструментів міжнародної фінансової допомоги, які можна використовувати, які дозволяють працювати.

Тому система мені зрозуміла, це буде плавний, зрозумілий, якщо є потреба, скомунікований підхід. Я вчора пану Денису говорила, що я попросила деякий час, для того, щоб я змогла сформулювати картину бачення, готова прийти на комітет, доповісти, його представити і з вами проговорити, почути ваші застереження.

Так, на друге питання відповідаю, так, найближчі 10, 15 раундів перемовин я маю бути особисто. Це показав досвід перших перемовин, які відбулися 8 липня без моєї участі. І це важливо, це буде важко, безумовно, але добре, що перемовини починаються з того блоку, який ідеально відповідає суміщенню посади віцепрем'єра і міністра юстиції, для саме блоку, який стосується верховенства права, державного управління, функціонування саме демократичних інституцій. Важливою є дуже участь депутатів в переговорному процесі, тому що тут немає конкретних актів права ЄС, тому що це, зазвичай, це достатньо нудний процес. Тут виникає питання ефективності, наприклад, судової влади. Тобто конкретних показників за результатами яких формується зріз по країні. Тому я буду вдячна, якщо комітет також сформує пропозиції щодо долучення до переговорного процесу на постійній основі. Такі запити будуть надіслані від мене найближчим часом, оскільки уряд ухвалив відповідне рішення, тому це базова інформація. Але звичайно в разі позитивного рішення, і комітеті, і парламенту я готова через деякий час представити системну картину роботи з людьми, з командами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо за відповідь.

_____. Доброго дня! Ольга Віталіївна, безумовно, я особисто буду підтримувати вашу кандидатуру, знаючи, вашу високу професійність і ті досягнення, які ви зробили. Водночас у мене є два питання, які мені цікавлять і хотів би почути на них відповіді.

Перше питання стосується регіональних управлінь територіальних підрозділів Мін'юсту, які, на превеликий жаль, за останніх п'ять років були скорочені майже в чотири рази. Тобто фактично регіональної вертикалі Мін'юсту на сьогоднішній день немає. Спочатку було 24 управління, потім їх стало 8, а на сьогоднішній день здається – 4. І, реально спілкуючись з працівниками Мін'юсту на місцях, а ми з ними ведемо співпрацю, в тому числі в Хмельницькій області, ми бачимо, що там система управління взагалі відсутня апріорі. Оскільки, наприклад, у Хмельницькому було територіальне управління, яке спочатку обслуговувало три області: Житомирську, Хмельницьку і Вінницьку, і було складно, то на сьогоднішній день його приєднали до Київського, і взагалі важко з управлінням.

Ваше бачення, потрібно підсилити ці управління, можливо, повернутися до того, щоб було спочатку.

І друге питання. Особисто в мене у підкомітеті і в багатьох моїх колег, є законопроекти, які були ініційовані урядом, зокрема, подані Мін'юстом, навіть і вчора у

нас відбулася робоча зустріч у комітеті, нам пришвидшити їх розгляд чи ,можливо, дати паузу, щоб ви як новий очільник і ваша команда їх вивчила і, можливо, якщо зміниться стратегія, щоб ми поки що їх не лобіювали і не пришвидшували.

Дякую.

СТЕФАНШИНА О.В. Дякую за запитання по регіональним управлінням, моя команда також провела консультації, це одне з проблемних питань, які мені підсвітили колеги, у мене є вже доповідь по стану справ, по результатам укрупнення регіональних управлінь, я її заслухаю сьогодні і після цього буду готова вам окремо відповісти, тому що це потребує роботи з конкретними даними.

По законопроектах, які ініційовані Мін'юстом, розглядаються комітетом, я можу сказати так: ті законопроекти, які були в моїх пріоритетних списках по євроінтеграції, вони точно підтримуються, решту давайте я проаналізую. В цілому таке розуміння в мене є по тих законопроектах, які в комітеті, але я зорієнтуюсь, якщо будуть певні позиції принципів, я тоді зорієнтую, проконсультуємося також з комітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Васильович Павліш, теж заступник голови комітету.

ПАВЛІШ П.В. Доброго дня, вітаю вас. Бажаю успіху. Я думаю, що впевнений, що сьогодні все пройде добре і вас буде призначено Міністром юстиції і Віце-прем'єр-міністром.

Хотів запитати, так як Володимир Антонович в мене трошки забрав слово, як ви бачите реформу адвокатури, чи бачите взагалі її?

Друге питання щодо участі в роботі комітетів. Тому що ми, Денис Леонтійович Малюська, він не завжди, але от в більшості випадків, коли там якісь проблемні питання виникали, він постійно відвідував і приймав участь в засіданнях комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна поправити? Він готовий був, якщо потрібно, на будь-якому засіданні комітету бути присутнім.

ПАВЛІШ П.В. Ну, просто не на кожному потрібно, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, нам просто не на кожному далеко потрібно було, так що...

ПАВЛІШ П.В. Тому питання, чи плануєте ви продовжувати його такі позитивні, на нашу думку, відносини з комітетом?

І по-третє, хотів запитати. У вас поєднання двох таких важливих функцій. І наш комітет от в співпраці з Міністерством юстиції, не сказав би, не те, що дуже часто, а взагалі нікуди не відвідував і не їздив у відрядження міжнародні. Чи плануєте ви залучати комітет до цієї... *(Загальна дискусія)*

СТЕФАНШИНА О.В. Вже почали.

ПАВЛІШ П.В. Будь ласка, да.

СТЕФАНШИНА О.В. Так, дякую. Три питання. По адвокатурі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... тільки дуже коротко, тому що час, а нам ще треба голосувати.

СТЕФАНШИНА О.В. Да. По адвокатурі, у мене нема відчуття, що адвокати як інституція дуже погано почувають. Мені здається, що в комплексі з іншою системою вони себе почувають непогано. Якщо є запит на реформування системи адвокатського самоврядування, то це різні речі. Безумовно, я би не дивилося це на пріоритет номер один, я знаю певні проблемні питання, які є, але готова говорити. Буде певна команда в Мін'юсті працювати, якщо є бажання цю тему піднімати, можна цим займатися.

Участь у засіданнях комітетів, в цілому це не питання для мене, я вважаю, що це обов'язок.

І третє, відрядження, відрядження в Брюссель. Дивіться, в Брюссель точно будуть. Так само я вважаю, що важливо комунікувати із Сполученими Штатами, у нас дуже недокомунікована історія взагалі, яка стосується змін в державі.

_____. *(Не чути)*

СТЕФАНШИНА О.В. Просто у мене є колеги з інших комітетів, які вередують, кажуть, в Брюссель не хочемо, в Парижі були... *(Загальна дискусія)* Я скажу так, хто думає, що... В мене було багато співбесід з різними людьми, хто каже, що В2, краще говорять українською, англійською або українською. Тобто відрядження однозначно так, я вважаю, що це підсилення і зараз дуже важливо саме на міжнародній арені показувати нашу єдність.

Участь в засіданнях комітетів обов'язкова, по адвокатурі давайте говорити, я просто багато маю колег і знайомих серед адвокатської спільноти, не відчуваю, що от саме вони є категорією, скажімо так, громадян, які мають проблеми.

_____. Діючий закон...

_____. Підтримую. У нас по адвокатурі не вирішено тільки питання щодо її представництва у Вищій раді правосуддя і... *(Не чути)* Тому якщо ми це питання з ними якось... *(Не чути)*

СТЕФАНШИНА О.В. Там спливають же терміни...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, колеги, колеги, чекайте, я ж сказав, ми ще не проголосували, ми о 10:30 маємо закінчити. Давайте відверто. Ми ще можемо спілкуватися і поза комітетом, і будемо спілкуватися. Просто...

_____. Давайте проголосуємо, а потім...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Романович хотів поставити питання, він давно вже. Микола Олексійович, ви... ні. Іван Романович.

КАЛАУР І.Р. Я, Ольга Віталіївна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проголосуємо, а потім, якщо треба, ще встигнемо поставити питання.

КАЛАУР І.Р. Оптимізація управлінського ресурсу – це дуже гарна річ, але ми повинні це робити во благо прав людей. У мене питання таке... *(Не чути)* В рамках вашого бачення стратегії роботи міністерства передбачається точкове перезавантаження по структурах чи повністю перезавантаження?

СТЕФАНШИНА О.В. Я дуже коротко відповім. Я готова представити більш обширну концепцію. Я буду виходити із свого розуміння Міністерства юстиції, такого, в яке прийшла в 19 років, і це Міністерства юстиції, в якому основна функція, окрім адміністративних, є правова політика. Це означає єдність і цілісність законодавства, яке

регулює взагалі основи функціонування держави. І я думаю, що ця функція дуже недооцінена, вона є дуже допоміжна, дуже системна, я буду це розвивати. Це потребуватиме перезавантаження Міністерства юстиції. Це перший момент.

І другий момент. Безумовно, коли ми говоримо про поєднання двох посад, Міністерство юстиції має бути перезавантажено таким чином, щоб воно не стало дійсно тягарем, я не стала тягарем для Міністерства юстиції, а воно не стало тягарем для мене. Тобто це має бути структура, яка поставить європейську інтеграцію на адміністративні рейки, це потребуватиме перезавантаження. Я готова буду доповісти в разі позитивного рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте перейдемо до голосування, виконаємо цю частину, а потім, якщо буде ще час, поставимо питання. Колеги, у нас проект рішення наданий і тут, в резолютивній частині, рекомендувати Верховній Раді визначитись шляхом голосування щодо призначення. У мене пропозиція все ж таки змінити резолютивну частину і рекомендувати Верховній Раді призначити Стефанішину Ольгу Віталіївну на посаду віцепрем'єр міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції – міністра юстиції України. Немає заперечень? Давайте одразу проголосуємо цю пропозицію.

Колеги, тоді так, ви у нас виконуєте роль секретаря. Тому, колеги, ставлю на голосування пропозицію з формулюванням рекомендувати призначити. Всім зрозуміло?

Хто – за, прошу голосувати. Рахуйте.

ГУНЬКО А.Г. 14.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 14 – за. Хто – проти?

ГУНЬКО А.Г. 13 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 13 – за?

ГУНЬКО А.Г. 13 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, хто – проти?

Чекайте. Проти? (*Шум у залі*) Романе Вячеславовичу, ви як?

БАБІЙ Р.В. Не голосую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А це як? (*Шум у залі*)

13 – за, не голосував – 1, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято.

Ольго Віталіївно, вітаю!

СТЕФАНШИНА О.В. Дякую вам. Дякую. (*Оплески*)

СТЕФАНЧУК М.О. Ольго Віталіївно, насамперед хочу подякувати вам, що ви погодились на таку посаду. Дуже довго ми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чекайте. Миколо Олексійович, вибачте, я оголошую... У нас вичерпаний проект порядку денного. Оголошую засідання комітету закритим. Все.